

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **G. I. L., X.**, identifikačné číslo H. X., zapísaná v registri MINISTRY OF COMERCE, INDUSTRY AND TOURISM, DEPARTMENT OF REGISTRAR OF COMPANIES AND OFICIAL RECEIVER, NICOSIA, zastúpeného advokátom JUDr. M. B., B. a C., s. r. o., S., IČO: X., proti žalovaným: **1/ S. T., spoločnosť s ručením obmedzeným, K.**, IČO: X., zastúpenému advokátom JUDr. M. M., H., **2/ M. V. rod. P., nar. X.**, bytom Z., **3/ Ing. V. V., nar. X.**, bytom Z., **4/ Ing. T. S., nar. X.**, bytom K., **5/ Mgr. A. S., K.**, IČO: X., žalovaní 4/ a 5/ zastúpení advokátom JUDr. M. M., H., **o zaplatenie 215 760,47 eur s prísl.**, na odvolanie žalovaných 1/, 4/ a 5/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 21. decembra 2011, č. k. 16 Cb 1102/1998-272, jednomyselne takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 21. decembra 2011, č. k. 16 Cb 1102/1998-272 sa **z r u š u j e** a vec sa mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom vyhovel žalobe a žalovaných 1/, 2/, 3/, 4/ a 5/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 215 760,47 eur s 15% úrokom z omeškania od 17. 06. 2000 až do zaplatenia, príslušenstvo k 16. 06. 2000 vo výške 142 305,26 eur, nahradiť trovy konania v sume 3 983,-- eur na účet zástupcu s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovaným 1/ 31. augusta 1995 úverovú zmluvu č. 1056950 na poskytnutie úveru v sume 6 500 000,-- Sk

pri úrokovej sadzbe 19% p. a. Žalovaný 1/ sa zaviazal poskytnutý úver splatiť do 20. decembra 2001. Dohodnutá úroková sadzba 19% p. a. bola zmenená dodatkom č. 4/1996 s účinnosťou od 15. apríla 1996 na 14% p. a. s tým, že ak podnikateľ neuhradí splátku úveru v plánovanom alebo prolongovanom termíne, bol dohodnutý úrok z omeškania vo výške 15% p. a. za obdobie od plánovaného termínu splátky do skutočného termínu splatenia splátky. Podľa čl. IV. Zmluvy návratnosť úveru garantuje podnikateľ nasledovným zaručením: rodinným domom v D. č. X. na základe ručiteľskej listiny č. 1/95 z 31. augusta 1995 a záložnej zmluvy č. 2/95 z 31. augusta 1995, v ktorej je nehnuteľný majetok špecifikovaný, hnutel'ný majetok- osobný automobil Škoda Favorit 135 LS ŠPZ X. na základe ručiteľskej listiny č. 2/95 z 31. augusta 1995 a záložnej zmluvy č. 4/95 z 31. augusta 1995, v ktorej je hnutel'ný majetok špecifikovaný, hnutel'ný majetok- skriňový automobil AVIA A 21.1 Furgon ŠPZ X. na základe ručiteľskej listiny č. 3/95 z 31. augusta 1995 a záložnej zmluvy č. 5/95 z 31. augusta 1995, v ktorej je hnutel'ný majetok špecifikovaný, hnutel'ný majetok - zariadenie predajne OBUV a DROGÉRIA na základe ručiteľskej listiny č. 4/95 z 31. augusta 1995 a záložnej zmluvy č. 6/95 z 31. augusta 1995, v ktorej je hnutel'ný majetok špecifikovaný. Úverovú zmluvu podpísal žalovaný 1/ a ako ručiteľia podpísali úverovú zmluvu žalovaní 2/, 3/, 5/.

Medzi žalobcom a žalovaným 1/ bola 20. septembra 1995 uzavretá zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnému majetku č. 1/95, predmetom ktorej je zriadenie záložného práva v prospech záložného veriteľa na zabezpečenie úveru podľa úverovej zmluvy č. 1056950 z 31. augusta 1995 v celkovej sume 6 500 000,-- Sk so súčasťou splatného v termínoch, uvedených v zmluve podľa jednotlivých splátok.

Záložné práva sa podľa čl. I. bodu 2 zmluvy zriaďuje na majetok záložcu nachádzajúci sa v P., ktorý je zapísaný na LV č. X., k. ú. P., nehnuteľnosť - pozemok a stavba (obchodný dom), súp. č. X., parc. č. X., výmera 349 m².

Ďalej bola medzi žalobcom a žalovanou 2/ a žalovaným 1/ 31. augusta 1995 podpísaná ručiteľská listina č. 1/95, v ktorej žalovaná 2/ vyhlásila, že ručí za úver, vrátane úrokov a poplatkov, vyúčtovaných bankou na kúpu obchodného domu v P., súp. č. X., poskytnutého V. Ú. B., a. s., 31. augusta 1995 v sume 6 500 000,-- Sk, splatného v termínoch, uvedených

v listine pre S. T., spoločnosť s ručením obmedzeným, K. Platnosť ručiteľskej listiny zaniká uhradením poslednej splátky úveru, vrátane bankových úrokov a poplatkov, vyplývajúcich z úverovej zmluvy. Ručiteľ sa zaviazal zaplatiť úver, ak nebude zaplatený z prostriedkov podnikateľa.

Žalobca a žalovaná 2/ podpísali 31. augusta 1995 záložnú zmluvu č. 2/95, predmetom ktorej je zriadenie záložného práva záložným veriteľom na zaručenie úveru, ktorý poskytuje veriteľ obchodnej spoločnosti S. T., spoločnosť s ručením obmedzeným, K., v sume 6 500 000,-- Sk so súčasťou na základe zmluvy č. 1056950 z 31. augusta 1995. Záložné právo sa zriaďuje na majetok záložcu, nachádzajúci sa v obci D., ktorý je zapísaný na LV č. X., k. ú. D., pozemok a stavba súpisné číslo X., parc. č. X., X., výmera 259 m², 2 378 m².

Medzi žalobcom, žalovaným 1/ a žalovaným 3/ bola 31. augusta 1995 podpísaná ručiteľská listina č. 2/95, ktorou žalovaný 3/ vyhlásil, že ručí za úver, vrátane úrokov a poplatkov vyúčtovaných bankou na kúpu obchodného domu v P., súp. č. X., poskytnutého V., a. s., 31. augusta 1995 v sume 6 500 000,-- Sk, splatného v termínoch uvedených v listine pre S. T., spoločnosť s ručením obmedzeným, K. Ručiteľ sa zaviazal uhradiť úver, ktorý nebude splatený z prostriedkov podnikateľa. Platnosť ručiteľskej listiny zaniká uhradením poslednej splátky úveru, vrátane úrokov a poplatkov vyplývajúcich zo zmluvy.

Záložnou zmluvou č. 4/95 z 31. augusta 1995 bolo zriadené záložné právo na zaručenie úveru, ktorý poskytuje záložný veriteľ obchodnej spoločnosti S. T., spoločnosť s ručením obmedzeným, K., v sume 6 500 000,-- Sk so súčasťou na základe úverovej zmluvy č. 1056950 z 31. augusta 1995. Záložca Ing. V. V. je na základe technického preukazu vlastníkom majetku, ktorý dáva na zriadenie záložného práva. Záložné právo sa zriadilo na osobný automobil Škoda Favorit 135 LS, ŠPZ X..

Žalobca a žalovaný 4/ podpísali 31. augusta 1995 ručiteľskú listinu č. 3/95, ktorou žalovaný 4/ vyhlásil, že ručí za úver, vrátane úrokov a poplatkov vyúčtovaných bankou na kúpu obchodného domu v P., súp. č. X., poskytnutého V., a. s., 31. augusta 1995 v sume 6 500 000,-- Sk so súčasťou na základe úverovej zmluvy. Ručiteľ sa zaviazal splatiť úver, ak

nebude splatený z prostriedkov podnikateľa. Platnosť ručiteľskej listiny zaniká uhradením poslednej splátky úveru, vrátane úrokov a poplatkov, vyplývajúcich z úverovej zmluvy.

Záložnou zmluvou č. 5/95 z 31. augusta 1995 bolo zriadené záložné právo na zaručenie úveru, ktorý poskytuje záložný veriteľ obchodnej spoločnosti S. T., spoločnosť s ručením obmedzeným, K., v sume 6 500 000,-- Sk so súčasťou na základe úverovej zmluvy. Záložca je na základe technického preukazu vlastníkom majetku, ktorý dáva na zriadenie záložného práva. Záložné právo sa zriaďuje na skriňový automobil AVIA A 21.1 Furgon, ŠPZ X..

Medzi žalobcom, žalovaným 1/ a žalovanou 5/ bola podpísaná ručiteľská listina č. 4/95 dňa 31. augusta 1995, ktorou žalovaná 5/ vyhlásila, že ručí za úver, vrátane úrokov a poplatkov vyúčtovaných bankou na kúpu obchodného domu v P., súp. č. X., poskytnutého V., a. s., 31. augusta 1995 v sume 6 500 000,-- Sk, splatného v termínoch uvedených v listine pre S. T., spoločnosť s ručením obmedzeným, K.. Ručiteľ sa zaviazal splatiť úver, ak nebude splatený z prostriedkov podnikateľa. Platnosť ručiteľskej listiny zaniká uhradením poslednej splátky úveru vrátane úrokov a poplatkov, vyplývajúcich zo zmluvy.

Záložnou zmluvou č. 6/95 z 31. augusta 1995 bolo zriadené záložné právo na zaručenie úveru, ktorý poskytuje záložný veriteľ obchodnej spoločnosti S. T., spoločnosť s ručením obmedzeným, K., v sume 6 500 000,-- Sk so súčasťou na základe úverovej zmluvy č. 1056950 z 31. augusta 1995. Záložné právo sa zriaďuje na majetok záložcu, nachádzajúci sa v predajni OBUV a DROGÉRIA na B. Hmotný investičný majetok je v zmluve špecifikovaný.

Z vykonaného dokazovania súd uzavrel, že žalovaný 1/ sa dostal do omeškania s platením viac ako dvoch splátok, preto žalobca od úverovej zmluvy odstúpil a pohľadávka z úverovej zmluvy sa stala splatnou 16. júna 2000. K odstúpeniu od zmluvy došlo 16. júna 2000, poskytnuté peňažné prostriedky neboli žalobcovi vrátené, žalobca má preto právo na úrok z omeškania od 17. júna 2000 do zaplatenia. Žalovaní 2/, 3/, 4/ a 5/ podpísali úverovú zmluvu ako ručiteľia a aj ručiteľské listiny, ktorými vyhlásili, že ručia za úver, poskytnutý žalobcom žalovanému 1/ vo výške 6 500 000,-- Sk, spolu s úrokmi podľa zmluvy a tým sa

zaviazali splniť záväzok z úverovej zmluvy, ak ho nesplní dlžník. Dlžník svoju povinnosť vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky nesplnil, túto povinnosť nesplnili ani ručiteľia, ktorí boli na plnenie vyzvaní. Žalobcovi preto vzniklo právo požadovať plnenie od všetkých žalovaných. Námietky žalovaných považoval za irelevantné, lebo poskytnuté peňažné prostriedky žalobcovi neboli vrátené, súd preto žalobe vyhovel tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Žalobcovi priznal náhradu trov konania, pozostávajúcu zo súdneho poplatku v sume 3 983,-- eur.

Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie žalovaní 1/, 4/ a 5/. Žiadali napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolací dôvod vidia odvolatelia v ustanovení § 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p., v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. f/, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatie možnosti konať pred súdom odvolatelia vidia v tom, že súd rozhodol na pojednávaní konanom 21. decembra 2011 napriek tomu, že sa ich právny zástupca z neprítomnosti na tomto pojednávaní riadne ospravedlnil pre kolíziu pojednávaní a trval na účasti na pojednávaní. Okrem toho im bolo súdom znemožnené predložiť dôkazy, svedčiace o čiastočnej úhrade. Z tohto dôvodu považujú rozhodnutie súdu za nezákonné. Ďalej namietajú, že napriek tomu, že došlo k čiastočnej úhrade dlhu minimálne v sume 225 000,-- Sk žalovaným 4/, žalobca v tejto časti nezobral žalobu späť a súd takto priznal napadnutým rozhodnutím žalobcovi viac, ako mu patrí. Podľa názoru žalovaných 1/, 4/ a 5/ vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/ ručenie zaniklo zaplatením pohľadávky, čo potvrdil pôvodný vlastník S. K., a. s., listom z 24. marca 2004, ktorý pripojil k odvolaniu.

Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie žalovaných 1/, 4/ a 5/ podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca si žalobou podanou na súd 8. júla 1998 uplatnil voči žalovaným 1/ až 5/ nárok na zaplatenie dlhu z úveru v sume 3 000 000,-- Sk s 10%

úrokom od 01. 07. 1998 do zaplataenia, úroky za minulé roky v sume 913 219,46 Sk a základné úroky za rok 1998 v sume 193 750,-- Sk.

Žalobca návrhom, podaným na súd 8. februára 2001, požiadal o zmenu petitu tak, aby súd zaviazal žalovaných 1/ až 5/ na zaplataenie sumy 6 500 000,-- Sk s 15% úrokom od 17. 06. 2000 do zaplataenia a príslušenstvo k 16. 06. 2000 v sume 4 287 088,50 Sk.

Podľa ustanovenia § 95 ods. 1 O. s. p. navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene.

Citované ustanovenie upravuje dispozíciu účastníka konania, ktorou chce meniť návrh, táto dispozícia je obmedzená len súhlasom súdu. O pripustení alebo nepripustení zmeny súd rozhoduje uznesením. V prejednávanej veci súd prvého stupňa nerozhodol uznesením o zmene návrhu a ani zo zápisníc z pojednávania nevyplýva, že by o tomto návrhu rozhodol na pojednávaní. Navyše v spise sa nenachádza ani doklad o doručení zmeneného návrhu žalovaným. Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia na strane 3. len konštatoval, že návrh žalobcu akceptoval a v konaní ďalej pokračoval o návrhu na zaplataenie sumy 6 500 000,-- Sk. Takýto postup súdu je v rozpore s ustanovením § 95 ods. 1 O. s. p., čo mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Žalovaní v odvolaní namietali, že súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní 21. decembra 2011 napriek tomu, že ich právny zástupca oznámil súdu kolíziu s iným pojednávaním, a preto žiadali o odročenie pojednávania. Týmto postupom im malo byť znemožnené predložiť dôkazy o čiastočnej úhrade.

Kolízia pojednávani sama osebe nie je dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania. Odvolací súd však z obsahu spisu zistil, že vo veci bolo vytýčených niekoľko pojednávani, ktoré však boli zväčša odročované a z jednotlivých zápisníc nevyplýva, žeby boli vykonané dôkazy. Bez riadneho vykonania dôkazov nie je možné vyhodnotiť konkrétne dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, robiť skutkové závery a vo veci rozhodnúť.

Podľa § 123 O. s. p. účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali.

Právo účastníka vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu sa v konaní realizuje tak, že predseda senátu (samosudca) spravidla bezprostredne po vykonaní každého dôkazu umožní každému účastníkovi, aby sa k nemu vyjadril a aby uviedol všetko, čo pri hodnotení vykonaného dôkazu považuje za významné. Procesnú možnosť účastníka vyjadriť sa k vykonanému dôkazu musí súd vytvoriť účastníkovi už v rámci dokazovania (t. j. pred jeho skončením). Súd prvého stupňa žalovaným nevytvoril možnosť realizovať z tohto ustanovenia vyplývajúce procesné oprávnenia, keď vec prejednal a rozhodol bez ich účasti napriek tomu, že o odročenie pojednávania požiadali. Preto žalovaní 1/, 4/ a 5/ až k odvolaniu pripojili dôkazy, z ktorých vyplýva, že časť pohľadávky (225 000,-- Sk) bola na účet V., a. s., poukázaná 12. júna 2004. O tejto skutočnosti sa žalobca v priebehu konania vôbec nezmienil a súd prvého stupňa pri rozhodovaní vo veci vychádzal len z tvrdenia žalobcu o nároku.

Odvolací súd dospel k záveru, že žalovaným je takýmto rozhodnutím odňatá možnosť konať pred súdom, čo má za následok, že rozhodnutie je postihnuté takou vadou, pre ktorú ho odvolací súd musí zrušiť podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

V novom konaní súd prvého stupňa doplní dokazovanie v naznačenom smere, posúdi účastníkmi uvedené skutočnosti, vyhodnotí dôkazy jednotlivo a v ich vzájomných súvislostiach a uvedie, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods. 3 O. s. p.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 13. decembra 2012

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová